

BİLGİ ÇAĞINDA İNSAN

Yazarı : Selim AYDIN

Yayınevi : TÖV

Baskı : İzmir / 1994 / 306 shf.

ZAMANI İYİ DEĞERLENDİRME

İslam'ın prensiplerini hayata hakim kılan müslüman, zamanı algılama ve onu kullanma konusunda ne Doğulu ne de Batılıdır.

Cahil bir insan, günlük boş yere harcanan saatlerden sadece bir tanesinden faydalanmasını bilse, on yıldan az bir zaman zarfında pek çok şey bilen bir insan haline gelebilir.

Zamanın yanlış ve verimsiz kullanılmasından ortaya çıkan hastalıklar bedeni hastalıklardan daha tehlikelidir. İnsanın hem dünya hem ahiret hayatını sıkıntıya sokacak dert ve hastalıklara yol açar.

*Zamanlı hareket etmeyi bilmenin ve bunu uygulayabilmenin önemli bir yolu eski alışkanlıklarımızı unutmak; bunun için de eski alışkanlıklarımızın tam zıtlarını hayatımızda uygulamaktır.

*Bir işte başarılı olmanın üç basamağı:

1-Motivasyon,

2-İrade gücü,

3-Belirlenen faaliyetlerin gerektirdiği özelliklerin bütününe sahip olacak egemenliğin kazanılması

*Zaman ustası, kendisine, çalışma hayatına, evine, kültüre ve biyolojik ihtiyaçlarının teminine ayırdığı zaman birimleri arasında dengeyi kurabilen ve hepsini yapabilen kişidir.

*Hedeflerimizi başkaları değil, kendimiz belirlemeliyiz.

*İnsanın, önce davranış ve alışkanlıklarını değiştirebileceğine inanması gerekir.

*Zamana hakim olabilmek için önce, insanın kendi düşüncelerine ve iradesine hakim olması ve kendi kendini yönetebilmesi lazımdır.

*'Ne düşündüğünü söylersen sana kim olduğunu söyleyebilirim'. Zira insan ne düşünürse, sonunda o olur. Çünkü, herşey düşüncede, hayallerde ve rüyalarda başlar

sonra gerçek olur.

*İnsan, verdiği ölçüde, hayattan geri alır. Siz zamanınızı verimli kullanma konusunda ona zaman ayırdığınız ölçüde onun meyvesini toplarsınız.

*İnsan, hayatının her anından hesap vereceğini unutmamalıdır.

*Alade bir insan zamanını nasıl sarfedeceğini düşünür, akıllı insan nasıl tasarruf edeceğini...

*Vakit kılıçtır. Sen onu kesmezsen o seni keser.

*Kaybedilen bir saniyeyi dünyanın bütün hazineleri bile geri getiremez.

*Benim görevim zamanı, onun görevi beni öldürmektir. İki katil birbirinden çok hoşlanır.

*Zaman, ondan faydalanılabilecek kadar uzundur. Yeter ki bunun ölçüsünü bulalım ve çalışalım.

*İslam dünyasında yetişmiş birçok alimin zaman konusundaki sözleri,

*Akıllı ve tedbirli kimseler, yarına ulaşamayacağı düşüncesiyle, içinde buldukları anı en iyi değerlendiren, bu yolda gayret sarfedenlerdir.

İNSANİ MÜNASEBETLERDE SAĞLIKLI VE DOĞRU İLETİŞİM

*İnsan kurduğu iletişimlerin ışığında kendini yeniden tanımlar.

*İnsanlar arası münasebetlerde kurulan iletişim veya diyaloğun biri muhteva diğeri de ilişki derecesi olmak üzere iki seviyesi vardır. İlişki derecesi muhtevanın çerçevesini oluşturur.

*İnsanlar hergün kurdukları yüzlerce münasebetler içerisinde kendi benliklerini tanımlarlar. Bu tanımlamaları ya kabullenme, ya reddetme ya da umursamama şeklinde olur.

*İnsanlarla diyalog kurarken bedeninin duruşu, el ve yüz hareketleri çok önemli mesajlar ihtiva eder. İnsan vücudunun en dikkati çeken yeri, yüzü ve gözleridir.

*Gözün kendisi başlı başına bir mesaj kaynağıdır.

*El-kol hareketleri olarak jestler duyguların en güzel belirtileridir.

*Dokunma hissi bir insan için yeme içme kadar önemlidir.

*Sosyal ilişkilerimize de giysilerimiz önemli mesajlar taşır.

*İletişimde önemli olan bir nokta da söyleyiş tarzıdır.

*Sosyal münasebetlerin gerçekleştiği ortamın fiziki özellikleri de önemlidir. Örneğin bulunulan yerin fiziki konumu ve özellikleri, büyüklüğü, biçimi, rengi, aydınlatma derecesi, ısı, sessizliği o mekanda vuku bulan iletişimi etkiler. Bazıları bunun farkında olmasa da kendileri bunlardan etkilenirler.

*İletişim ortamının önemli bir elementi olarak kültür de iletişimi etkiler.

*Psikolojik gürültüyü kişinin o mesele hakkındaki inançları, ön kabullenmeleri ve o an için sahip olduğu hissiyat oluşturabilir.

*Sağlıklı bir iletişimin gerçekleşmesi, alınan ve verilen mesajların ne derecede algılanabildiğine bağlıdır.

*Bu karmaşık kompleks işlemlerin ürünü olan iletişim, meselelerimizi çözdüğü kadar yeni problemlerde ortaya çıkarır. Bu ortaya çıkan problemler, ancak insanlar arasındaki anlayış, yorumlayış ve duyup hissediş farkının tabii ve kaçınılmaz olduğunu kabullenmeden doğan bir hoşgörü ve müsamaha atmosferinde büyük ölçüde çözülebilir.

*İletişim ve algılama insanın kendini tanımlamasına ve tanımına yardım eder.

*İnsanın kendini ortaya koyduğu üç tane penceresi vardır. Bunlardan biri kendine ait tanıma penceresi, diğer ikisi de sosyal hayattaki görülme ve görünme pencereleridir.

*İnsanlar, kendilerini değerlendirme durumunda olan kimselere karşı (öğretmen, patron, müfettiş, imam vb.) maskelerini çok daha sık kullanırlar.

*Sosyal maskeler bizim başkaları tarafından kabul edilmemizi kolaylaştırdığı gibi, en azından reddedilme ihtimalini de azaltır.

*Sosyal maskelerimizi kullanarak yaptığımız iletişimlerdeki temel anlayış şudur:

'Sana nasıl bir kişi olduğumu, ne düşündüğümü, neler hissettiğimi olduğu gibi söylersem beni ya kabul etmez, benimle alay eder veya bana kızarsın'.

*Sosyal maskeleri kullanmamızın bir sebebi, insanın gelişigüzel herkese kendi iç dünyasını açmasının doğru ve sağlıklı bir davranış biçimi olmamasıdır. Dolayısıyla sosyal maskeler, insanlar arası diyalogu kolaylaştırıcı, gereksiz sürtüşmeleri ortadan kaldıracı önemli bir fonksiyon görürler.

*Sosyal maskeler kullanma ihtiyacı ayrıca kişiliğimiz ve benlik şuurumuz tehdit edildiğinde ortaya çıkar.

***Psikolojik savunma mekanizmaları:**

1-Mantıklı gösterme

2-Telafi

3-Tepki oluşturma

4-Yansıtma

5-Özdeşim

6-Hayal kurma

7-Bastırma

8-Hissi soğukluk

9-Yer değiştirme

10-Karşı Saldırı

Sağlıklı iletişim, sosyal münasebetlerin ve davranışların olgunlaşmasıyla mümkündür.

*İnsanlar arası münasebetlerin tatmin edici bir çizgide gelişmesini engelleyen en önemli faktör, savunuculuktur.

*İlmin temelini 'anlamak'ın oluşturduğu da hatırdan çıkarılmamalıdır.

*Başarılı bir iletişim için, anlayabilmek için konuşulanları dinlemek gerekir.

*İnsanlar diyalog kurdukları kimselerle aralarında çıkan sürtüşmelerin yıkıcı tutum ve davranışlara yol açmaması için değişik davranışlara girerler. Bazıları

1-Kaçınmak,

2-Hasır altı etmek,

3-Suçlu hissettirmek,

4-Konuyu değiştirmek,

5-Eleştirmek,

6-Akıl okuyuculuk,

7-Tuzak kurmak,

8-İma etmek,

9-Bardağı taşırmak,

- 10-Tedirgin etmek,
- 11-Şakaya boğmak,
- 12-Yaraya dokunmak,
- 13-Değişmeye izin vermemek,
- 14-Yoksun bırakmak,
- 15-Yardımlı esingemek.

*Maddi ihtiyaçlarını üretemeyip sadece satın almak ona sahip olan insanlarda onları üreten toplumun kültür değerlerini benimsemeye başlar.

*Bir yabancı kültürü anlayıp değerlendirebilmek için ve diğer kültürlerden olan insanlarla doğru ve sağlıklı bir iletişim kurabilmek için:

Dil, din, tarih, coğrafya, iklim, fiziki şartlar, refah seviyesi, hükümet problemleri, insanların tutum ve davranışları, dış tesirlerin mahiyeti gibi faktörler dikkate alınmalıdır.

*Bütün sosyal hadiseler, kültürel yapı içinde analiz edilip değerlendirilmeli ve insani münasebetlerimiz de ona göre düzenlenmelidir.

BAŞARIYA GİDEN YOL

*Sevgililer gibi kaynaşıp bütünleşin ama, iş ve muamelelerinizde yabancı olma esasına göre davranın,

*Tecrübe, aklın hocası, düşüncenin de rehberidir.

*Çocuklarınızı bir sonraki çağa göre yetiştiriniz.

*Üç ayrı düşünme kabiliyeti:

1-Analitik düşünebilmek.

2-Sentez yönünde heptenci düşünebilmek.

3-Değerlendirip önemini ve değerini hesaplayabilmek.

*Karar vermede önsezimize güvenmek.

*Karar verirken alternatifleri zenginleştirmeliyiz.

*Karar vermede yenilik ve orijinalliğe önem vermeliyiz.

*Mucidlikte, yeni fikir ve şeylerin üretiminde kaliteyi, iyilik, doğruluk ve güzellik

parametreleri belirler.

*Eğer biz karar verme özellikleri olan bir işte çalışmazsak, zihnimiz sağlığını kaybedebilir.

*Cehalet karanlığı, insanın, okumayı, öğrenmeyi, düşünmeyi, bıraktığı andan itibaren sarmaya başlar.

*Akılcı ve doğru karar verme, daima faydaya karşı zararı dengelemeyi, maliyet ve fayda analizi yapmayı gerektirir.

*İnsan hayatı, fayda ve riskleri dengeleyen birçok faktörün tesirleriyle şekillenir.

*Konu hakkında sahip olduğumuz tecrübe ve bilgi birikimimiz, farklı risklere karşı farklı tepkiler göstermemizi sağlar.

*Sonuçları oyunun kuralına göre değerlendirme, karar vermeye akıllı yaklaşımın temelini oluşturur.

*İhtimaller, akıllı insanın kararın yönlendiren trafik işaretleridir.

***Grup liderinin dikkatle üzerinde durması gereken Üç temel özellik:**

1-Vazife

-Gaye

-Mesuliyet

-Hedef

-Program

-Çalışma Şartları

-Kaynaklar

-Otoriteler

-Ön eğitim

-Zaman önceliği

-Hedefe doğru ilerleme

-Alternatifim var mı?

-Kendini test etme

2-Ekibi Kurma

- Hedef
- Standartlar
- Güvenlik standartları
- Ekip büyüklüğü
- Ekibin üyeleri
- Ekibin ruhu
- Disiplin
- İstişare
- Bilgilendirme
- Grubu anlatma
- Destek

3-Bireyin olgunlaşması

- Hedef
- Motivasyon
- Katkı
- Sorumluluk
- Yetki
- Ön eğitim
- Başkalarını kabullenme
- İlerleme
- Performans
- Mükafat
- Vazife

-Şahsiyet

-Zaman ayırma

-Güvenlik

-Değerlendirme.

***Verimli çalışma Reçetesi**

a- Muhtelif işler arasından seçim yapılmalı ve bütün enerjiyi bir noktada toplamalıdır.

b-Başarmanın mümkün olduğuna inanılmalıdır.

C-Bir çalışma disiplini olmalı.

d-Kişide çalışma disiplini ile birlikte hassasiyet ve duyarlılık da oluşmalıdır.

e-Büyük işler yapanların hepsi, zaman zaman bir köşeye çekilmesini bilen insanlardır.

*İnsanlara değer kazandıran önemli bir nokta da, onların problemlerine kadar hızlı şekilde doğru olarak çözebildikleri veya yığılan problemlere getirdikleri alternatif çözüm sayısıdır.

*Biz bir yandan üretimi, düzenliliği ve organizasyonları genişletip çoğaltırken, diğer yandan daha büyük bir hızla tüketimi arttırıyor ve sonuçta dünyamızın entropisinin artışını daha da hızlandırıyoruz.

*Gereksiz ve aşırı yüksek dozla alınan ve kullanılmayan bilgi kişiyi rahatsız eder.

*Bugün ne yazık ki 'Hastalığın ne gibi bir hastası olduğunu bilmek, hastanın ne gibi bir hastalığı olduğunu bilmekten daha önemlidir'.

*Kendi kişiliğine saygı duymayan insanların kalp ve ciğer hastalıklarına yakalanma tehlikesinin daha fazla olduğu bulunmuştur.

*Kuruntu ve can sıkıntısı, tıpkı çiçek hastalığı veya AIDS gibi bulaşıcıdır.

*Sağlığımızın korunması için gerekli bütün ilaçlar vücut içerisinde üretilmektedir.

*En yüksek beden-zihin ve ruh sağlığına ulaşabilmek için geleceğe umut ve güvenle bakmamız gerekir.

*Çocuklarımıza verebileceğimiz en değerli armağan, 'özgüven duygusu'dur.

*İnsanların kimliklerini, konumları ya da zenginlikleri değil, yaptıkları iş belirler.

*Hayatta başarısız ve mutsuz olmuş kimseler 'Beş yıldızlı isteklerini, dört yıldızlı

kabiliyetleriyle gerçekleştirmek isteyen kimselerdir.

*Hoşnutluğumuz, elimizdekilerle ne ölçüde yetinebildiğimize bağlıdır.

*Geçmişteki yanlışları unutunuz.

İÇİNDE YAŞADIĞIMIZ DÜNYAYI ANLAMA

***Sanayi Toplumlarının Karakteristik Özellikleri:**

1-Standartlaştırma

2-Uzmanlaşma

3-Piyasa

4-Eş zamanlılık

5-Azamileştirmek

6-Maksimizasyon

***Sanayi Ötesi Toplumun Habercileri**

1-Bilgi ve iletişim teknolojileri

2-Çeşitlilik ve esnek zaman

3-Merkeziyetçilikten, adem-i merkeziyetçiliğe geçiş

4-Piyasaya karşı piyasa ötesi

5-Çevreyi koruma

6-Teknolojilere karşı takınılan farklı tutumlar

7-Sosyalizm'in çöküşü

Bilgi Toplumunun Temel Sanayileri:

a-Bilgi ve haberleşme teknolojileri

b-Uzay teknolojileri

c-Denizlerin nimetlerini ve zenginliklerini değerlendiren teknolojiler.

d-Biyoteknoloji ve genetik mühendisliği

*Hayatta denge daha çok aranacaktır. Oyunla iş arasında, üretim-tüketim için üretim

arasında, kafa işiyle el işi arasında, soyutla somut arasında öznelikle nesnellik arasında denge

***Güç Kaynakları**

Şiddet, Servet, Bilgi

*En büyük güce sahip kimseler, bu şiddet-servet-bilgi kaynaklarının üçünü birden, zekice bir bağlantı içinde kullanabilenlerdir.

***Sahte bilgileri kitlelere aktarma taktikleri:**

1-Noksan taktiği

2-Genellik taktiği

3-Zamanlama taktikleri

4-Damlatma taktiği

5-Deprem dalgası taktiği

6-Buhar taktiği

7-Geri tepme taktiği

8-Sunturlu yalan taktiği

9-Ters-yüz taktiği

*Gelecekte casuslar açısından üç büyük alan önem taşıyacaktır: Ekonomi teknoloji, ekoloji,

*Geçmişin, bugünün ve geleceğin toplumlarının tasviri.